

Politiken d. 15. jan. 2010

Connie H. efterlader økologisk fallitbo

I dag skal Connie Hedegaard i krydsild i EU-parlamentet forud for sin tiltræden som EU's klimakommissær.

Af Karl Vogt-Nielsen

En af regeringens mest populære ministre rykker nu teltpælene op og flytter sin indsats til EU. Det kan derfor være på sin plads at foretage en evaluering af ministerens højt roste indsats for klimaet i Danmark. Casa har på en stribe parametre foretaget en vurdering af situationen, da Connie Hedegaard blev minister i 2004 og sammenlignet med situationen i dag. Hvor meget er den danske CO₂-udledning reduceret? Hvordan er det gået med udbygningen af vedvarende energi? Osv.

Hvilke fodaftryk har Connie Hedegaard – med andre ord – efterladt sig til efterfølgeren Lykke Friis? Det samlede danske energiforbrug voksede tidligere med 0,5 pct. årlig, men er i Connie Hedegaards periode vokset med næsten det dobbelte. Endvidere er der siden 2004 sket en løbende forringelse i energieffektiviteten: Når du tænder for stikkontakten i dag, bruges der mere kul på kraftværket, end der gjorde i 2004 for at producere den samme mængde strøm.

Syv års udskydelse

Op gennem 1990'erne og frem til 2004 var der en stadig forbedring af hele energisystemet, så selv om energiforbruget steg, skulle der bruges relativt mindre brændsel – hvilket også giver mindre CO₂-udslip pr. kWh strøm. Men siden 2004 er dette forringet år for år. Det er dog således, at hvis de ikke kan reducere forbruget af fossile brændsler tilstrækkeligt, kan der købes CO₂-kvoter på de internationale markeder. Dermed købes ret til at udlede mere. Kulforbruget i Danmark er siden 2004 steget med 14 pct., og samtidig er forbruget af naturgas, som er et mere klimarigtigt brændsel, faldet med 9 pct. Vindkraft har i mange år udgjort en væsentlig del af elproduktionen, idet der skete en stor udbygning op gennem 1990'erne. I 2004 var der etableret vindmøller svarende til 7,1 gange den kapacitet, som kulkraftværket Amagerværket har. I Connie Hedegaards ministertid er det vokset til 7,7 gange Amagerværket.

Væksten skyldes primært det store havmølleanlæg ud for Esbjerg (Horns Rev), som blev besluttet iværksat tilbage i den gamle SR-regering, men som blev udskudt i syv år af den nuværende regering. Men ser vi på hele produktionen fra vedvarende energi, er denne vokset med 13 pct. i Connie Hedegaards tid. Denne vækst stammer næsten udelukkende fra øget brug af træ samt i mindre grad fra mere affaldsforbrænding og varmepumper og øget brug af fiskeolie og biodiesel, hvor et CO₂-regnskab næppe er gunstigt. Selv om den vedvarende energi er vokset pænt, fylder det dog ikke meget mere i det samlede voksende energiforbrug: fra 16,3 pct. i 2004 til nu 18 pct.

Udnytter alle smuthuller

Energistyrelsens opgørelse over det danske CO₂-udslip fra energiforbrug (korrigeret for klima og eksport) viser, at der i perioden fra 1990 til 2004 årlig har været en reduktion

på 0,71 mio. ton CO₂ i gennemsnit. Fra 2004 er dette imidlertid vendt til en årlig gennemsnitlig vækst på 0,14 mio. ton CO₂. Der udledes således mere CO₂ nu fra energiområdet, end da Connie Hedegaard fik sin ministerpost. CO₂ fra kulforbruget i kraftværkerne er i dag 19,3 pct. højere end i 2004.

Transportområdet har altid været et CO₂-smertensbarn, men hvor bidraget steg med 1,2 pct. årlig frem til 2002, er den siden steget med 2,6 pct. årlig i gennemsnit, og transporten bidrager nu med 31 pct. af det samlede CO₂-bidrag mod 20 pct. i 1990.

Det er Connie Hedegaard, der som klimaminister har skullet overbevise EU om, hvorledes Danmark indfrier vores del af Kyotoaftalen. Man skulle tro, at Danmarks målsætning om at reducere klimagasserne med 21 pct. (svarende til 14,5 mio. ton) er rimelig let at opføre og følge, men Kyotoaftalen gør, at det er en meget kompliceret sag, som også gør det vanskeligt at gennemskue. I en række ministersvar til Enhedslistens Per Clausen, er det blevet klart, at Danmark vil udnytte alle smuthullerne i Kyotoaftalen maksimalt for formelt at indfri målet. I 2004 var der etableret vindmøller svarende til 7,1 gange den kapacitet, som kulkraftværket Amagerværket har. I Connie Hedegaards ministertid er det vokset til 7,7 gange Amagerværket.

Connie Hedegaard har nemlig udarbejdet en 'Allokeringsplan', som viser, at den reelle reduktion i klimagasserne kun er 1,5 mio. ton. Danmark mangler dermed at påvise reduktioner på 13 mio. ton for at nå Kyotoaftalen, hvor vi har påtaget os at komme ned på 54,8 mio. ton som gennemsnit i årene 2008-2012.

Energisektoren samt enkelte større virksomheder er via et kvotesystem blevet pålagt at opnå en reduktion på 5,2 mio. ton i gennemsnit i disse 4 år. Det er dog således, at hvis de ikke kan reducere forbruget af fossile brændsler tilstrækkeligt, kan der købes CO₂-kvoter på de internationale markeder. Dermed købes ret til at udlede mere.

Connie Hedegaard hævder endvidere, at den danske natur og jorder i dag årlig optager 2,3 mio. ton mere CO₂ end før 1990 – hvilket skal blive interessant at se dokumenteret.

Reduktion på 1 mio. ton

Staten har endvidere finansieret en række energiprojekter i Østeuropa, Kina mv., som kan godskrives i vort CO₂-regnskab. Og vi har på denne måde 'ret til' at udlede 3,2 mio. ton CO₂ mere.

Der mangler dermed stadig en 'reduktion' på 2,3 mio. ton, før vi er hjemme. De 1,3 mio. ton vil Connie Hedegaard hente ved »nye nationale virkemidler«. Midt under klimatopmødet offentliggjorde hun hvorledes:

Den sidste ton beder hun EU om at eftergive os. Og det kan hun nu – som klimakommissær – sikkert selv tage stilling til, mens temperaturen med alle disse julelege fortsat vokser. Dels forventes den faktiske reduktion nu øget til 2,0 mio. ton (mod 1,5), dels bruges yderligere 225 mio. kr. på energiprojekter i udlandet, så vi kan modregne CO₂-effekten herfra. Dels har krisen reduceret behovet for CO₂-kvoter til erhvervslivet, dels vil en ny skrotningsordning for gamle oliefyr give flere solvarmeanlæg. Og disse tre tiltag skulle give en forventet effekt på 1,0 mio. ton CO₂. Til gengæld nedjusterede Hedegaard naturens optag fra de nævnte 2,3 mio. ton til 1,8 mio. ton. Nettoeffekten er således en samlet reduktion på 1,0 mio. ton.

Den sidste ton beder hun EU om at eftergive os. Og det kan hun nu – som klimakommissær – sikkert selv tage stilling til, mens temperaturen med alle disse julelege fortsat vokser. 